

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:–

M.A.

Hebrew G13: Jewish Literary Aramaic

COURSE CODE : HEBRG013

DATE : 03-MAY-05

TIME : 10.00

TIME ALLOWED : 3 Hours

MA Jewish Literary Aramaic

Attempt ALL questions.

Section A: seen texts

Translations should be rendered in idiomatic English, indicating the literal meaning of the words where necessary in square brackets.

In your parsing of boxed words you should provide the root, conjugation, tense, person (if applicable), number and gender (if applicable), as well as the meaning. If there are prefixed or suffixed elements, you have to identify these as well.

1. (a) Translate the following passage into idiomatic English:

אימר שבחה / דמלכה דעלמה
אתני שירין / בכל כנישתה
בחר ליה / חדה יבן ושמה יונתי
וחמה יאיא / ואורחם יתה

גדיתי איכומתי / הבה אמר לה
דהבת נשורה / מעינה כרמין
דברה ועלה / גו בית חמרה
חמן אשקיה / עסיס רימונים

הבת אמרה לה / בבעו מנך חביבי
להן דאת אול / דבור יתי עמך
והנא יתה / ממליה דפמה
דהבן סיפבתה / חלין כדבשה

[15 marks]

- (b) Explain the spelling of the words יבן (line 3), הבה (line 5) and סיפבתה (line 12). [4 marks]
- (c) Which biblical book figures prominently in this poem's imagery, and why? [6 marks]

2. (a) Translate the following passage into idiomatic English:

14 ואמר אלקים יהון נהורין ברקיעא דשמיא לאפרשא בני
ימא וביני ליליא ויהון לסימנין ולזמני מועדין ולממני בהון
חושבן יומין ולמקדשא רישי ירחין ורישי שנין עיבורי ירחין
ועיבורי שנין ותקופות שמשא ומולד סיהרא ומחזורין 15 ויהון
לנהורין ברקיעא דשמיא למנהרא [עילוי] ארעא והוה כן 16
ועבד אלקים ית תרין נהוריא רברביה והוון שוויין באיקרהון
עשרין וחד שעין בציר מנהון שית מאה ותרין ושובעין חולקי
שעתא ומן בתר כן אישתעיית סיהרא עילוי שימשא לישן
תליחאיי [ואיזדערת] ומני ית שמשא דהוה נהורא רבה למישלט
בימא וית סיהרא דהוה נהורא זעירא למשלט בליליא וית
כוכביי

[15 marks]

- (b) Parse the boxed words. [5 marks]

- (c) Describe the salient characteristics of this translation of Gen. 1.14-16: [5 marks]

14 ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה
וקויה לאתח ולמועדים ולימים ושנים: 15 וקויה למאורת ברקיע השמים להאיר
על הארץ ויהיכן: 16 ויעש אלהים את שני המארות הגדלים את המאור הגדל
למשלט היום ואת המאור הקטן למשלט הלילה ואת הכוכבים:

3. (a) Translate the following passage into idiomatic English:

כד חמון עמא בני ישראל ית ניסיא וית פרשיתא דעבד להון
קודשא יהי שמיה [משבח] על ימא דסוף וגבורת ידיה בני
גלליא עניין ואמרין איליין לאיליין איתו ניתן כליל דרבו
בריש פרוקן דהוה מעבר ולא עבר דהוא [מחליף] ולא חליף
דדיליה הוא כליל מלכותא והוא מלך מלכין בעלמא הדין
ודיליה היא מלכותא לעלמא דאתי ודיליה היא והוא לעלמא
עלמין: ארום עלו סוסות פרעה ברתיוכי ופרשוי בימא וחזר
ייע עליהון ית מוי דימא ובני ישראל הליכו ביבשתא בגו ימא
ותמן [סלקון] עניוון בסימן ואילני מיכלא וירקי ומיגדי בארעית
ימא

[15 marks]

- (b) Parse the boxed words. [5 marks]

- (c) Analyze the character of this translation of Ex. 15.18-19. [5 marks]

MT: 18 ה' ימלך לעלם ועד: 19 כי בא סוס פרעה פרקבו ובפרשיו בים: וישב ה' עליהם אתמי הים ובני ישראל הלכו בניבשה בתוך הים

Section B: unseen text

4. (a) Translate the following passage into idiomatic English:

והוה כד פטר פרעה ית עמא ולא דברינן ייי אורח ארע פלישתאי ארום קריב הוא ארום אמר ייי דילמא יתהון עמא **במחמיהון** אחוהון דמיתו בקרבא מאתן אלפין גוברין בני חילא משיבטא דאפרים **מאחדין** בתריסין ורומחין ומני זיינין ונחתו לגת למיבזו גיתי פלישתאי ובגין דעברו על גזירת מימרא דיי ונפקו ממצרים תלתין שנין קדם קיצא איתמסרו בידא דפלישתאי וקטלונן הינן הו גרמא יבישיא **דאחי** יתהון מימרא דיי על ידא דיחזקאל נביא בבקעת דורא ואין יחמון כדין ידחלון ויתובן למצרים:

Notes:

דבר 'to take, lead'

דורא 'Dura'

ואין 'if'

[15 marks]

- (b) Parse the boxed words. [5 marks]

- (c) Compare the targum to the Hebrew text and explain what may have triggered this 'translation'. [5 marks]

MT: ויהי בשלח פרעה את־הָעָם וְלֹא־נָחַם אֱלֹהִים דָּרָךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פְּרִי־נַחַם הָעָם בְּרֹאֲתָם מִלַּחְמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִם